

Evolutie vruchtbaarheid in Vlaanderen

De ooievaar heeft meer werk

Gezin Tussen 2001 en 2007 steeg het vruchtbaarheidscijfer in het Vlaamse Gewest opmerkelijk: van 1,51 kinderen per vrouw in 2001 tot 1,76 in 2007. Het was van 1974 geleden dat het vruchtbaarheidscijfer zo hoog was. **Tekstbewerking Liesbeth Van Braeckel | Illustratie Ief Claessen**

Vlaanderen komt daarmee op hetzelfde niveau als Nederland. In het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk ligt het cijfer nog hoger. Duitsland heeft een veel lager vruchtbaarheidscijfer. Voor de volledigheid: om een ongewijzigde bevolking (zonder migratie) op peil te houden heb je een vervangingsratio van 2,1 kinderen per vrouw nodig. De term vruchtbaarheid verwijst in dit onderzoek niet naar de fysiologische capaciteit om kinderen te krijgen, wel naar het aantal geboorten per vrouw. De stijging is het gevolg van de stijging van de vruchtbaarheid van de 30-plussers. Van 2004 tot 2006 ging die stijging gepaard met een toename van de vruchtbaarheid van vrouwen jonger dan 30.

De voorbije decennia stelden vrouwen hun eerste kind almaar verder uit. Die evolutie lijkt de voorbije paar jaren tot stilstand te komen. Een deel van de jongste generatie moeders kreeg hun eerste kind wat vroeger. Die vervroeging vertaalde zich aanvankelijk nog niet in een verlaging van de gemiddelde leeftijd van de moeders bij de geboorte. Dit is te verklaren door de stijging van de vruchtbaarheid van de 30-plussers. In 2007 was er dan toch voor het eerst sprake van een heel lichte daling van de gemiddelde moederschapsleeftijd. Bij vrouwen van vreemde nationaliteit zet de trend van verder uitstel van eerste geboorten zich door, hoewel ze hun eerste kind gemiddeld nog altijd vroeger krijgen dan Belgische vrouwen.

WORDEN GEZINNEN WEER GROTER?

Tot nu toe waren er geen aanwijzingen dat Vlaamse gezinnen gemiddeld weer groter zouden worden. In 2007 echter werden er per vrouw op vruchtbare leeftijd meer derde geboorten genoteerd. Op basis daarvan kan een lichte stijging van het aantal jonge gezinnen met drie of meer kinderen verwacht worden, al is het lang niet zeker of deze stijging zich zal doorzetten. Het is ook niet duidelijk in welke mate deze stijging te verklaren is door het groeiende aantal nieuwe Belgen en vreemdelingen. In Limburg liggen de vruchtbaarheidscijfers lager dan gemiddeld in Vlaanderen. Het arrondissement Hasselt is wel een inhaalbeweging gestart. Arrondis-

sement Tongeren heeft de laagste vruchtbaarheid, Antwerpen dan weer de hoogste. Dit is te verklaren door het aandeel geboorten bij vrouwen van vreemde nationaliteit. Wanneer we alleen naar de Belgische moeders kijken, zijn in Vlaanderen de West-Vlaamse moeders het vruchtbaarst.

- ▶ J. Van Bavel & V. Bastiaenssen (2008), *De recente evolutie van de vruchtbaarheid in het Vlaamse Gewest: update 2007*, Interface Demography Working Paper 2008-3, Vakgroep SOCO, VUB
- ▶ www.vub.ac.be/SOCO/demo/intro.htm
- ▶ Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum